

BESLUT

2004-02-09

511-18544-02-
84-231**Naturenheten**

Henny Sahlin

Telefon 026-17 12 24

henny.sahlin@x.lst.se

BILDANDE AV ROSSÅSENS NATURRESERVAT**Beslut**

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Rossåsens naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Rossåsens naturreservat
Objektnummer:	21-02-108
Kommun:	Hudiksvall
Karta:	Ekonomisk karta 16G:5H
Lägesbeskrivning:	Området ligger ca 15 km SV om Hassela samhälle. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 1537050 Y: 6878600
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	Bjuråkers-Änga 4:1 Bjuråkers-Änga 8:2, 8:3
Areal:	Överenskommelse om intrångsersättning klar. Total areal 11,6 ha Därav landareal 11,6 ha Produktiv skogsmark 11,6 ha Naturskog 11,6 ha

Naturtyper (Natura 2000 habitattyper):	9010 Västlig taiga 11,6 ha
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen

Syftena med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att tillgodose friluftslivets behov av områden. Mer preciserat bevaras ett område boreal naturskogsartad skog som bl.a. har naturvärden knutet till träden asp och gran. Syftet skall nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området. Skogen lämnas i huvudsak för fri utveckling
- Områdets naturvärden bibehålls genom att exploateringar i området förhindras

Skälen för länsstyrelsens beslut

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Rossåsen ligger i skogsområdet nordväst om Dellensjöarna. Naturreservatet ligger på bergets västsluttning och har karaktären av en naturskog. Området består dels av en brant sluttning med stort lövträdsinslag och dels ett något flackare område som domineras av gammal granskog. Reservatet avgränsas i öster, söder och norr av hyggen och ungskogar. I väster av medelålders granskog.

Granskogen i väster består av 100 till 120-årig grov skog med relativt låg lövandel. På död ved, främst lågor av asp och gran, som förekommer i området förekommer några hotade vedsvampar. Bland annat finns osticka (*Skeletocutis tschulynica*), gräddticka (*Perenniporia subacida*) och blackticka (*Junghuhnia collabens*) i området. På granlåga har även den rödlistade trädbasdynlaven (*Micarea globulosella*) hittats. I de grandominerade delarna är virkesförrådet stort och skogen är relativt tät, vilket troligen kommer att innebära att en del vindfällen och luckor kommer uppstå och skapa en interndynamik.

I områdets östra del är lövandelen mycket hög. Framför allt är den höga andelen asp anmärkningsvärd och bland annat förekommer flera gamla grova aspar. I den brantaste delen finns ett större bestånd av yngre aspar. Här förekommer gelélavar allmänt till rikligt. Till exempel har aspegelav (*Collema subnigrescens*) en stark population i området men även grynig gelélav (*Collema subflaccidum*) är funnen i området. På asp har även skinnlav (*Leptogium saturninum*), koralltaggsvamp (*Hericium coralloides*) och stor aspticka (*Phellinus populicola*) hittats.

Området har höga naturvärden kopplade till den lövrika bergssluttningen, framförallt förekomst av gelélavar. I den gamla granskogen i väster finns en luckdynamik och lågor med hotade vedsvampar. Området har vidare stora potentialer att utvecklas i framtiden.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Utifrån regeringens proposition 2000/01:130 tog riksdagen i november 2001 beslut om generations- och delmål för 14 av de 15 miljökvalitetsmål som tidigare antagits av riksdagen. Ett av dessa nationella miljökvalitetsmål är Levande Skogar och har ett delmål som säger att ytterligare 320 000 ha skyddsvärd skogsmark i landet ska skyddas som

naturreservat till år 2010, räknat från 1998. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 11,6 ha produktiv skogsmark med höga naturvärden.

Enligt kommunen ingår naturreservatet i deras naturvårdsplan och prioriteras där högt för att skyddas.

I området finns en större nyckelbiotop som Skogsvårdsstyrelsen upptäckt vid inventering.

Föreskrifter för naturreservatet

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälla,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenföretag, som tex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
7. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
8. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,
9. anordna idrottstävling eller motortävling,
10. bedriva militär övningsverksamhet,
11. bedriva mineralutvinning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelse för fastighetsägaren och/eller annan sakägare att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av anläggningar enligt fastställd skötselplan.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv
5. Skötselåtgärder enligt fastlagd skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är upplåten för allmänhetens motortrafik. Undantag gäller för älgdragare som behövs för uttransport av älg från området vid älgjakt, samt för transporter för skogsbrukets behov på befintlig drivningsväg (se beslutkarta, bilaga 3). Länsstyrelsen medger att befintlig drivningsväg får användas för transporter när marken är frusen. Denna får inte förbättras, t ex för att öka framkomligheten eller användas om körskador riskerar att uppstå,
2. ta ved, elda eller tälta,
3. skada, plocka eller samla in växter, djur (inklusive insekter), svampar och lavar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet, undantaget är den jakt som får bedrivas i reservatet,
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, eller göra annan åverkan på levande eller döda träd och växter,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur. Undantag gäller för hund vid den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. rida eller cykla i terrängen,

10. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda sådant för att locka fåglar eller andra djur,

D. *Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.*

1. I skötselplanen anges målen med reservatet och de skall ligga till grund för dess vård skötsel.
2. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Ärendets handläggning

Att området har höga naturvärden framkom vid Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. I samband med att Hudiksvalls kommun upprättade en naturvårdsplan 1998 utvärderade kommunen i samråd med den lokala skogsvårdsstyrelsen vilka nyckelbiotoper som hade största naturvärden. I denna utvärdering framstod Rossåsen som en av de mest skyddsvärda nyckelbiotoperna i kommunen. Kommunen angav därför i naturvårdsplanen att området var lämpligt att skydda med hjälp av den av kommunen upprättade miljövårdsfonden.

Kommunen föreslog 1999 att området skulle skyddas i samarbete mellan kommunen och Länsstyrelsen. Därefter har området värderats av SVEFA och därefter förhandlats av Nils Stefansson AB vilket blev klart under vintern 2003/2004. Intrångsersättning för reservatet har till hälften betalats av kommunen och andra hälften av Länsstyrelsen.

Hösten 2003 skickades ärendet ut på remiss. Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU) har inkommit med information om geologin och tillstyrkte bildandet av naturreservatet. Yttranden från Kulturmiljöenheten och Samhällsbyggnadsenheten på Länsstyrelsen har inkommit och de hade inga invändningar. Miljö- och räddningsnämnden, Hudiksvalls kommun är mycket positiv till att reservatet bildas och tillstyrker bildandet av Rossåsens naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet skall uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen skall bedriva tillsyn över reservatet. Särskild tillsynsman anlitas. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Enligt 29 kap. 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området i stort skall lämnas till fri utveckling skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter reservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Beslutet träder i kraft den 11 mars 2004 förutsatt att det inte överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 5 om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Christer Eirefelt. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschef Karl Gullberg, jurist Maria Brolin och biolog Henny Sahlin, den sistnämnde föredragande.

Christer Eirefelt

Henny Sahlin

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

Skötselplan för Rossåsens naturreservat

Tillhör beslut
2004-02-09

Bilaga 1
8(5)

511-18544-02
84-231

Naturenheten

Henny Sahlin
Telefon 026-17 12 24
henny.sahlin@x.lst.se

SKÖTSELPLAN FÖR ROSSÅSENS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Rossåsen är att bevara den värdefulla livsmiljön västlig taiga, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för denna livsmiljö i södra Norrlands inland i gynnsamt tillstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Skyddsvärda arter som ostticka, gräddticka, och aspgelélav ska ha gynnsamt tillstånd. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Rossåsens naturreservat
Objektnummer	21-02-1110
Län	Gävleborg
Kommun	Hudiksvall
Total areal	11,6 ha
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	11,6 ha
Västlig taiga (9010)	11,6 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Skog
Naturtyper	Naturskogsartad blandskog
Strukturer	Död ved, grova lövträd
Arter	Ostticka (<i>Skeletocutis tschulynica</i>) Gräddticka (<i>Perenniporia subacida</i>) Aspgelélav (<i>Collema subnigrescens</i>) Grynig gelélav (<i>Collema subflaccidum</i>) Blackticka (<i>Junghuhnia collabens</i>)
Friluftsliv	Upplevelse

2.2 Områdets bevarandevärden

2.2.1 Biologiska bevarandevärden

Granskogen i väster består av 100 till 120-årig grov skog med relativt låg lövandelen. På död ved, främst lågor av asp och gran, som förekommer i området förekommer några hotade vedsvampar. Bland annat finns ostticka (*Skeletocutis tschulynica*), gräddticka (*Perenniporia subacida*), blackticka (*Junghuhnia collabens*) och ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*) i området. På gränslåga har även den rödlistade trädbasdynlaven (*Micarea globulosella*) hittats.

I områdets östra del är lövandelen mycket hög. Framför allt är den höga andelen asp anmärkningsvärd och bland annat förekommer flera gamla grova aspar. I den brantaste delen finns ett större bestånd av yngre aspar. Här finns en massförekomst av gelélavar. Till exempel har aspegelav (*Collema subnigrescens*) en stark population i området men även grymig gelélav (*Collema subflaccidum*) är funnen i området. På asp har även skinnlav (*Leptogium saturninum*), koralltaggsvamp (*Heridium coralloides*) och stor aspticka (*Phellinus populicola*) hittats.

Området har höga värden kopplade till den höga lövandelen i bergsslutningen, framförallt förekomst av gelélavar. I den gamla granskogen i väster finns lågor med hotade vedsvampar. Området har vidare stora potentialer att utvecklas i framtiden.

2.2.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inga kända.

2.2.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Enligt berggrundskartan framgår att huvudbergarten kring Rossåsen är den gråroda medelkorniga gnejsiga granit som dominerar i området. Dock har på Rossåsens västslutning markerats ett linsformat område med grabbro-diorit (grönsten). Detta område med avvikande och näringsrik berggrund synes i stort sett täcka reservatsområdets västra del.

2.2.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området består av fina skogsmiljöer som är trevliga att besöka ur rekreationssyfte. Uppe på berget har man en fin utsikt över landskapet.

2.3 Källförteckning

- Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering 1996
- Hudiksvalls kommuns naturvårdsplan 1998
- Inventering av Rossåsen av Anders Delin mfl, 2002-07-23
- Sveriges Geologiska undersökning, SGU svar på remiss 2003-11-19
- RAÄ fornlämningsregister

PLANDEL

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 2 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras.

Skötselområdena är:

- 1: Skogsmark som lämnas för fri utveckling
- 2: Friluftsliv och information

Skötselplanens skötselområde 1: Skogsmark 11,6 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen naturskog bibehålls inom naturreservatet
- Grova lövträd, särskilt asp, ska finnas i minst samma omfattning som idag, och förnygring av lövträd ska säkerställas
- Populationer av gelélavar är idag talrika och bör även långsiktigt vara det

Skötselåtgärder

Inga planerade. Eventuellt kan huggning bli aktuellt dels för att skapa luckor för förnygring av lövträd och dels viss frihuggning runt aspträd.

Skötselplanens skötselområde 2: Friluftsliv och information

Mål

- Minst en informationsskylt med beskrivning av reservatet ska finnas
- Vägvisning med träskyltar fram till reservatet

Skötselåtgärder

Underhåll av skyltar.

4. Uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

4.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Informationsskyltar

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 24:e år för:

- Arealen naturskog
- Gelélavar
- Föryngring av lövträd

Mätning av naturtypernas utbredning genomförs efter nationella riktlinjer som ännu inte fastställts.

Parametrar och mått för uppföljning av bevarandemålen gelélavar och föryngring av lövträd bör utarbetas utifrån kända miljöövervakningsmetoder eller liknande.

5. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Utmärkning av gränser	Initialt och därefter vid behov	Reservatets gränser	1	Naturvårdsverket, Länsstyrelsen
Informationsskylt, framställning och uppsättning	Initialt och därefter vid behov	Vid entrépunkt	1	Skötselanslag
Vägvisning	Initialt och därefter vid behov	På den grusväg som går från väg 305. Träskyltar.	2	Skötselanslag
Parkering, kan ske vid breddad väggkant.	Initialt och därefter vid behov	Vid entrépunkt, förslagsvis enligt skötselkarta	2	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	Var 24:e år	Hela naturreservatet	2	Skötselanslag

6. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den om 10 år.

Tillhör skötselplan

2004-02-09

511-18544-02
84-231

Rossåsens naturreservat

Karta tillhörande skötselplan

© Lantmäteriet, bakgrundskarta, skala 1:10 000

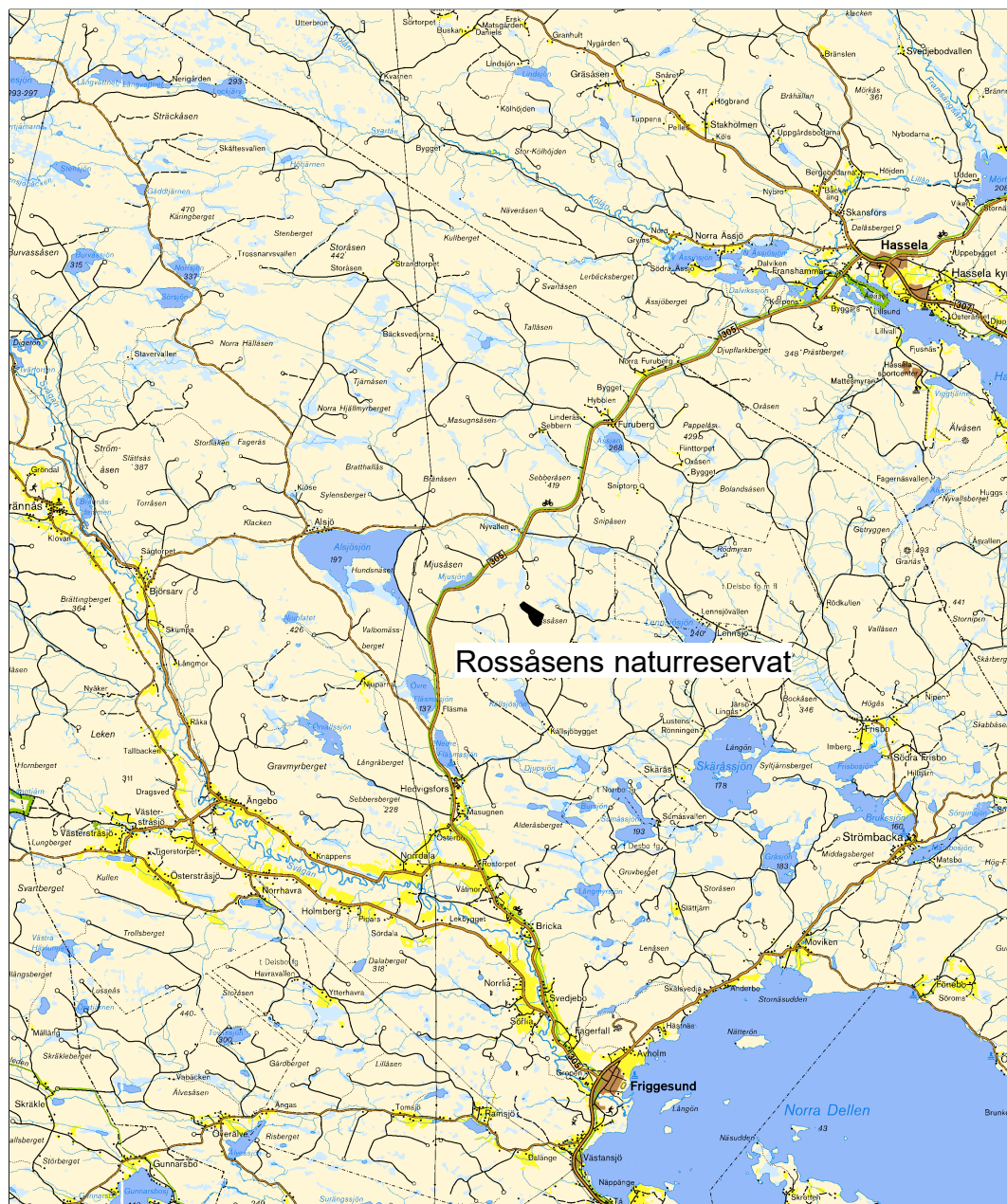
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör förslag till beslut
2004-02-09

Bilaga 2
511-18544-02
84-231

Rossåsens naturreservat

Översiktskarta

© Lantmäteriet, 2000, L2000/2620-X

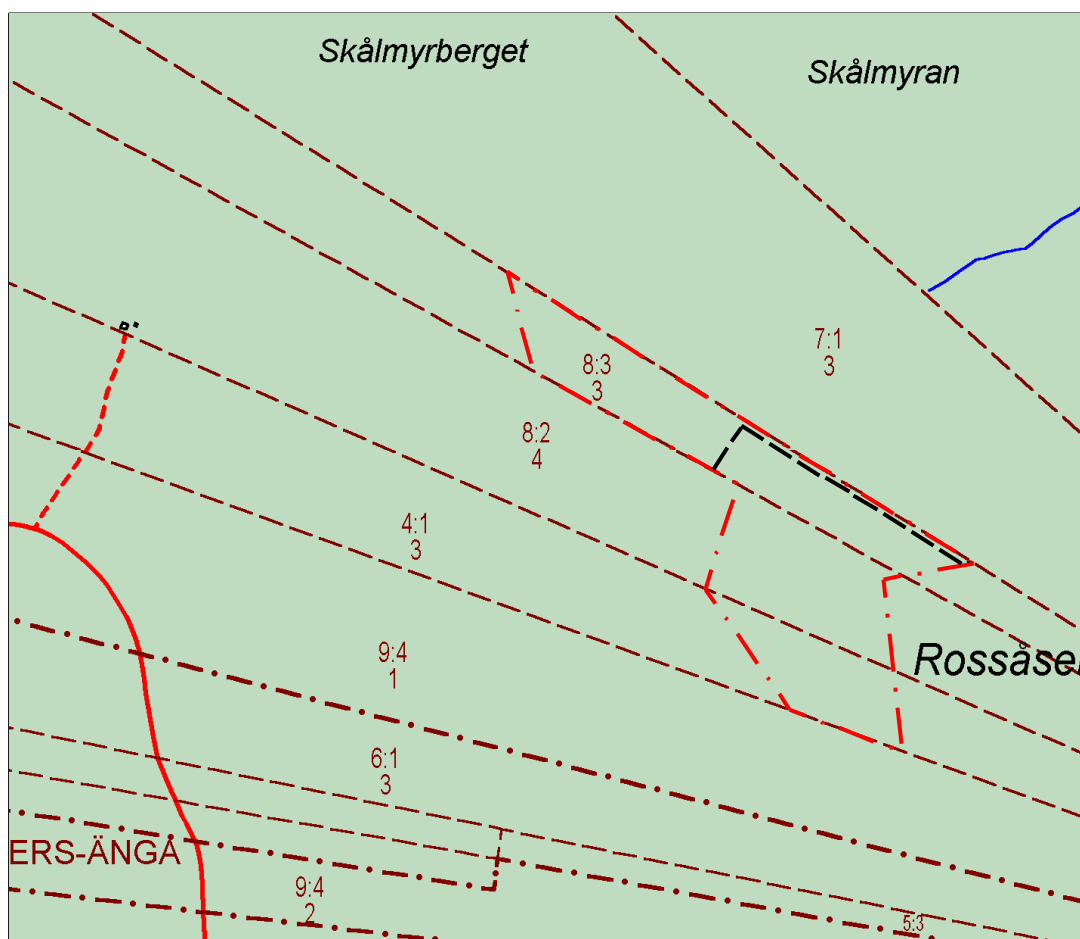
Skala 1:100 000

Tillhör beslut
2004-02-09

Bilaga 3
511-1544-02
84-231

Rossåsens naturreservat

Bakgrundskarta: Gula kartan

Drivningsvägens sträckning är skärmdigitaliserad och troligen inte helt exakt

Beslutskarta för Rossåsens naturreservat

Copyright Lantmäteriverket 2002
Ur GSD-Fastighetskartan ärende
nr M015641/X

Gräns för naturreservatet

Drivningsväg

Skala 1:10 000

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Bilaga4

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).